

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 3. toukokuuta 2019
(OR. en)**

8763/19

**JEUN 64
EDUC 221
SOC 330
EMPL 245**

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	8308/19 + COR1
Asia:	Nuoret demokratian toteuttajina EU:ssa – Periaatekeskustelu

Puheenjohtaja on nuorisotyöryhmän kuulemisen jälkeen laatinut liitteenä olevan tausta-asiakirjan koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvoston istunnossa 22.–23. toukokuuta 2019 käytävää nuorisoasioiden ministerien periaatekeskustelua varten.

**Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (Bryssel 22. toukokuuta 2019) – keskustelu
nuorisopolitiikasta**

**Nuoret demokratian toteuttajina Euroopan unionissa
– Puheenjohtajan tausta-asiakirja –**

1. Nuoret ja demokratia

Demokratia on yksi EU:n perustamisen ja sen toimielinten toiminnan perustana olevista perusperiaatteista. Sen vahvistaminen ja tukeminen on avaintekijä EU:n kansalaisten hyvinvoinnin varmistamisessa.

Kun on kyse nuorista ja demokratiasta, EU:n suhdetta nuoriin ohjaa pääasiassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 artikla, jonka mukaan "[u]nionin toiminnalla pyritään (...) kannustamaan nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen Euroopassa". Näiden määräysten mukaisesti hiljattain hyväksytyllä EU:n nuorisostrategialla 2019–2027 pyritään tukemaan nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen. Siinä myös viitataan "demokratian toimintaan", "sosioekonomiseen syrjäytymiseen ja demokraattisen järjestelmän ulkopuolelle jäämiseen" ja "EU-prosessien sisältämiin demokratiavajeisiin"¹. Kaikkia näitä kysymyksiä olisi käsiteltävä luomalla yhteyksiä nuoriin, jotta voidaan vahvistaa heidän luottamustaan demokratiaan hallintojärjestelmänä, jolla on annettavaa nuorille ja joka pyrkii saamaan heidät osallistumaan.

Vaikka äänestysaktiivisuus on absoluuttisina lukuina edelleen melko alhainen, se vaikuttaa olevan kuitenkin kasvussa nuorten keskuudessa, ja vaikka odotamme kovasti tämän suuntauksen vahvistumista tulevissa Euroopan parlamentin vaaleissa, on yhtä tärkeää suunnata katse niitä pidemmälle. Nuoret ajattelevat varmasti vaaleja pidemmälle, sillä he ovat yhä halukkaampia osallistumaan aktiivisemmin nuorisojärjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja jopa poliittisten puolueiden toimintaan, vaikka niiden jäsenmäärät ovatkin edelleen melko alhaiset. Lisäksi vapaaehtoistyöstä, joka suuntautuu erityisesti paikallisyhteisöön, on myös tullut aiempaa houkuttelevampaa toimintaa nuorille.

---

¹ Euroopan unionin nuorisostrategia, EUVL C 456, 18.12.2018.

Nämä tekijät osoittavat selvästi, että nykynuorten sukupolvet eivät ole välinpitämättömiä. Kun otetaan huomioon nuorten näkemykset esimerkiksi niistä toiminta-aloista, jotka EU:n olisi asetettava etusijalle, demokraattinen osallistuminen on tärkeysjärjestyksessä koulutusta ja osaamista, ympäristönsuojelua ja ilmastonmuutoksen torjuntaa, työllisyyttä sekä muuttoliike- ja pakolaiskysymyksiä alempana². Tämä ei välttämättä tarkoita sitä, ettei demokratia kiinnosta nuoria. Päinvastoin, kahdeksan kymmenestä nuoresta eurooppalaisesta katsoo, että olisi tuettava koulutusohjelmia, joilla edistetään kriittistä ajattelua ja parempaa koulutusta EU:n kansalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista sekä EU:n ja sen toimielinten toiminnasta – kaikki keskeisiä tekijöitä nykyaikaisen demokratian moitteettoman toiminnan varmistamiseksi³.

Edellä esitetyn perusteella onkin todettava, että nuoret arvostavat demokratiaa mutta tarvitaan lisätoimia, jotta demokratia saataisiin lähemmäksi nuorten sydäntä ja erityisesti mieltä. Lisäksi on varmistettava, että nuoret tuntevat itsensä osallisiksi ja että he voivat osallistua aktiivisesti demokratian toteuttamiseen EU:ssa ja jäsenvaltioissa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on kuitenkin otettava huomioon useita näkökohtia.

2. Miten kannustaa nuoria osallistumaan enemmän demokratian toteuttamiseen EU:ssa

a) Vaihtoehtoisten poliittisten narratiivien vetovoima

Demokratiaan, perusoikeuksiin ja kulttuurienväliseen vuoropuheluun perustuva narratiivi menettää helposti kannatustaan aineellisen epävarmuuden ja vaikeuksien ilmapiirissä (korkea ja jatkuva työttömyys, työssäkäyvien köyhyys, sosiaalisen liikkuvuuden vähäinen todennäköisyys jne.), etenkin, jos demokraattisilta hallituksilta kestää liian kauan löytää vastauksia näihin haasteisiin. Näin ollen ei liene kovin yllättävää, että kansalaiset iästä riippumatta kuuntelevat niitä, jotka väittävät voivansa esittää helppoja ratkaisuja nykyisiin sosiaalisiin ja taloudellisiin ongelmiin.

Ihmisten turhautumiseen vetoaminen on nyt helpompaa uusien yhteyksien ja tietovirtojen ansiosta, jotka mahdollistavat disinformaation levittämisen. Siksi on erittäin tärkeää kiinnittää enemmän huomiota toimintavaihtoehtojen muotoiluun, niistä tiedottamiseen ja niiden täytäntöönpanoon.

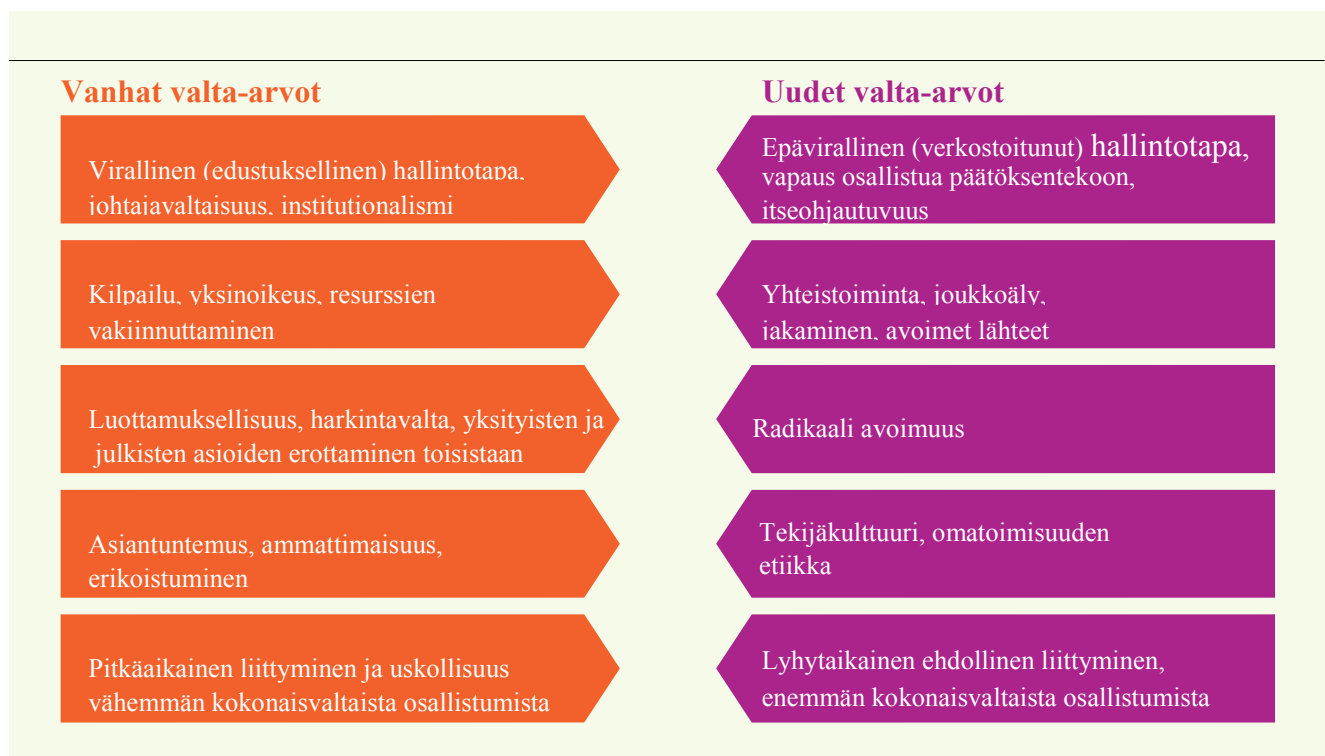
---

² Flash-eurobarometritutkimus nro 455 Euroopan nuorisosta (2017). Kyselyn toteutti "TNS political & social" Euroopan komission koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosaston pyynnöstä.

³ Katso edellinen alaviite 2.

b) Uudet ja muuttuvat vallan ja nuorten osallistumisen muodot

Edellä mainituista viimeaikaisista parannuksista huolimatta paikkaansa pitää edelleen sellainen näkemys, että nuori sukupolvi on jossain määrin sivussa perinteisistä päätöksentekomuodoista (äänestäminen, poliittiset puolueet, nuorisojärjestöt, osallistuminen julkisiin keskusteluihin jne.). Säännöllinen äänestäminen ei ehkä enää ole riittävä keino saada nuoria mukaan päätöksentekoon, eivätkä perinteisen valtarakenteen määrittelevät arvot ole enää välttämättä houkuttelevia parempina pidettyihin vaihtoehtoihin verrattuina⁴:

Nämä uudet vallan ja osallistumisen muodot herättävät varmasti kysymyksiä päätöksenteko- ja hallintojärjestelmien edustavuudesta.

⁴ Alex Farrow, Youth Participation: Closer to the Edge of Participation and Activism, SALTO Think Tank on Youth Participation, Tallinna, 2018, saatavilla täällä.

c) Teknologian käyttö ja vaikutus

Uudet teknologiat tarjoavat myös mahdollisuuden kuroa umpeen kansalaisten ja julkisten laitosten välistä etäisyyttä. Ne myös nopeuttavat viestintää ja mielipiteiden ilmaisemista. Nuoret sukupolvet ovat yleisesti ottaen tottuneita käyttämään sosiaalisen median välineitä, mikä on varteenotettava vahvuus.

Huomiota on kuitenkin kiinnitettävä enemmän myös seuraaviin seikkoihin:

- nuorten välinen digitaalinen kuilu ja tarve kuroa se umpeen;
- on varmistettava, että viesti kulkee molempiin suuntiin – nuoria kuullaan, he ilmaisevat mielipiteensä ja osallistuvat päätöksentekoon, mutta heille on myös kerrottava tulokset ja perusteltava päätökset yhtä lailla nuorisolle soveltuvalla tavalla;
- digitaalisessa osallistumisessa ei ole perinteisempien osallistumismuotojen mekanismeja, joilla varmistetaan laatu ja kohdeyleisön tavoittaminen.

3. Kysymyksiä ministerien periaatekeskustelua varten

Ministereitä pyydetään käsittelemään 22. toukokuuta pidettävässä nuorisoneuvoston istunnossa tässä asiakirjassa esitetyjä kysymyksiä. Tässä yhteydessä he voisivat vastata seuraaviin kysymyksiin:

1. **Mitä jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet voivat tehdä vastatakseen tässä asiakirjassa esiin tuotuihin haasteisiin, jotta voidaan edistää nuorten sitoutumista demokratian periaatteisiin?**
2. **Millaisilla toimenpiteillä voitaisiin tehokkaimmin lisätä heidän osallistumistaan demokratian toteuttamiseen EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa, kun otetaan huomioon nykynuorten sukupolvien vahvuudet, intressit ja profiili?**